

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Vattentjänstplan

Arvidsjaur kommun

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Samrådets genomförande

Kommunstyrelsen beslutade 2025-05-06 att ett förslag till vattentjänstplan för Arvidsjaur kommun skulle skickas ut på samråd samt att undersökningssamråd skulle genomföras inom ramen för samrådet.

Förslaget till vattentjänstplan har varit föremål för samråd under perioden 2025-05-17 till 2025-06-15. Detaljplaneförslaget har skickats ut på remiss till länsstyrelsen och Västra Kikkejaure sameby. Samrådshandlingar har även funnits tillgängliga i receptionen i kommunhuset i Arvidsjaur samt på kommunens hemsida.

En kungörelse om samrådet var införd dagstidningarna Norra Västerbotten och Pitetidningen och på kommunens hemsida.

Inkomna synpunkter och kommentarer

Länsstyrelsen

Bakgrund

Arvidsjaur kommun har begärt yttrande efter genomförd undersökning om betydande miljöpåverkan, i enlighet med 6 kap. 6 § miljöbalken samt 6 c § lagen om allmänna vattentjänster.

En vattentjänstplan ska innehålla kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses. Enligt förarbetena anges 12 år som en lämplig tidshorisont. Behovet av allmänna vattentjänster ska bedömas enligt kriterierna i 6 § lagen om allmänna vattentjänster. Vattentjänstplanen ska också innehålla kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna va-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall.

Bedömning av betydande miljöpåverkan

Kommunen bedömer att genomförandet av vattentjänstplanen inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan enligt de kriterier som listas i 5 § miljöbedömningsförordningen (2017:966).

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning.

Utbyggnadsplan

Kommunen har gjort bedömningen att det inte finns några områden i Arvidsjaur kommun som omfattas av 6 § lagen om allmänna vattentjänster (LAV). Länsstyrelsen bedömer att kommunen har gjort en bra analys av behovet av utbyggnad och delar slutsatserna i planen.

Klimatanpassning

Det kan vara bra om andra klimatrelaterade åtgärder utreds, såsom stigande vattennivåer och torka, även om det ännu inte är ett lagkrav. Upplysningsvis föreslås 6b § LAV i VA-beredskapsutredningens betänkande (SOU 2024:82) omformuleras till att även omfatta andra klimatrelaterade risker för VA-försörjningen.

Kommunen skriver i sin påverkansanalys: ”sammantaget bedöms reningsanläggningarna inte komma till skada vid ett skyfall utan den risk som finns är bräddning och minskad rening”

Länsstyrelsen bedömer att förnyelseplan för ledningsnätet bör integreras i vattentjänstplanen. Enligt länsstyrelsens tolkning var ett av syftena med införandet av vattentjänstplaner att de skulle få effekt på kommunernas arbete med underhåll och förnyelse av va-strukturen. De åtgärder som beskrivs i förnyelseplanen behöver vara tidsatta.

Kommunens kommentar

Kommunen är medveten om att det i VA-beredskapsutredningens betänkande (SOU 2024:82) föreslås att 6b § LAV i omformuleras till att även omfatta andra klimatrelaterade risker för VA-försörjningen. Kommunen gör bedömningen att det i dagsläget är tillräckligt att vattentjänstplanen uppfyller dagens lagkrav. Enligt LAV 6a§, ska kommunfullmäktige pröva vattentjänstplanens aktualitet med hänsyn till behov av allmänna vattentjänster minst vart fjärde år. Det betyder att planen kommer att genomgå översyn vart fjärde år för att säkerställa att planen är uppdaterad utifrån det för tiden rådande informationsläget. Vid varje sådant tillfälle får kommunen göra en bedömning av vad som utifrån rådande lagstiftning bör omfattas av vattentjänstplanen.

Kommunens första VA-policy och VA-plan antogs av kommunfullmäktige 2018-06-18, § 80. Samhällsbyggnads tog sedan under 2022 fram ett förslag till reviderad VA-plan och VA-policy som antogs av fullmäktige 2022-10-25, §102. Av VA-policyn framgår bland annat:

För att följa branschorganisationens rekommendationer och upprätthålla dagens kvalitet på ledningssystemet behöver förnyelsetakten, dvs. längden på ledningar som förnyats i förhållande till ledningsnätets totala längd, i kommunen öka till minst 0,8 % per år.

Av VA-planen framgår sedan också att:

Utarbeta en strategisk förnyelseplan för det allmänna ledningsnätet för att öka åtgärdstakten samt prioritera åtgärder. Utbyte av ledningar, ledningsinfodringar, separation av kombinerade ledningar, etc. sker enligt förnyelseplanen.

Frågan om förnyelse av ledningsnätet är med andra ord behandlad i dessa planer.

Uppföljning av åtgärderna i VA-planen sker två gånger årligen i vattengruppen som är en förvaltningsövergripande arbetsgrupp bestående av representanter från Vatten och avlopp (VA), Plan och Mark, Gata och Park samt Miljö och Bygg.

Kommunens tolkning av de vägledningar som finns att tillgå om att ta fram vattentjänstplaner är att frågan om förnyelse av ledningsnätet inte behöver framgå av en vattentjänstplan. Kommunen gör därför bedömningen att denna fråga även fortsatt bör behandlas av VA-policyn och VA-planen.

Konsultationens genomförande

Enligt konsultationsordningen (Lag 2022:66 om konsultation i frågor som rör det samiska folket) ska konsultation ske i ärenden som kan få särskild betydelse för samerna. Med det menas ärenden som kan få direkt inverkan på samernas språk, kultur, näringar eller ställning som urfolk. 2025-01-07 skickades därför en konsultationsförfrågan ut till sametinget, SSR, Arvidsjauras sameförening och samebyarna som har verksamhet inom kommunen. Västra Kikkejaure sameby svarade att de önskade skriftlig konsultation mest i avseende att de ansåg att det ska framgå om renskötseln och den svåra situation som råder kring samhället. Sametinget och SSR svarade att de avstår konsultation. Övriga har inte svarat på konsultationsförfrågan. Västra Kikkejaure sameby har svarat att de önskade konsultation.

Konsultation har genomförts och samebyn har framfört att vattentjänstplanen inte får försvåra för renskötseln i samebyn. Västra Kikkejaure sameby upplever svårigheter att passera Arvidsjaur samhälle med sina renar. Därför kan till synes små åtgärder ge stora konsekvenser om de utförs under fel tid på året. Renskötselrätten är grundlagsskyddad och utgör en särskild rätt till fast egendom. För att undvika påverkan på samebyn bör samråd ske vid planerade VA-arbeten vid skogsmarken vid Arvidsjaursjön.

Konsultationen har avslutats i enighet 2025-06-17.

Ovanstående text har införts i vattentjänstplanen.

Övriga förändringar i planförslaget

Avloppen i Forsheden och Kilver har inventerats av miljökontoret under 2025. Informationen om dessa områden har därför uppdaterats i ” Bilaga 1 – sammanställning behovsbedömning förändrad VA-struktur”.

Övriga förändringar är främst redaktionella.

Britta Lundgren
Planingenjör